

EENS KIJKEN OF HET ANDERS KAN?!

Het vak van leraren in het PO is prachtig maar kan best een impuls gebruiken.

Wij dagen je uit om aan de slag te gaan met een aantal sleutelmogelijkheden om je baan leuker en passender te maken.

Over deze tool

Puzzel met nieuwe technieken aan het werkverdelingsplan. Bekijk **HIER** de te zetten stappen.

“Door je werk slimmer te verdelen haalt iedereen meer uit zijn/haar talent!”

Voorbeelden van **SLEUTELTECHNIEKEN**:

RUILEN

Dit betekent dat jij de taak van iemand overneemt en andersom.

KNIPPEN

Kijken naar taken die los staan van het kernproces.

SPECIALISEREN

Je neemt taken over van je collega's die passen bij jouw rol.

VERSIEREN

Veranderen van de context van de taak of de manier van uitvoeren.

(VER)DELEN

Taken verdelen zodat de pijn of juist het plezier verdeeld wordt.

CLUSTEREN

Taken van een bepaald niveau bij elkaar zetten.

COMBINEREN

Het toevoegen van een hybride functie voor afwisseling in je werk.

VERROOSTEREN

Herorganiseren van roosters door bijvoorbeeld continu-roosters

DE 4 STAPPEN VAN HET WERKVERDELINGSPLAN

→ STAP 1

Iedereen zet al zijn/haar taken op post-its:

- Taken die veel tijd vragen zet je op een grote post-it.
- Taken die weinig tijd kosten op een kleine post-it.

→ STAP 2

Iedereen clustert voor zichzelf de taken. Noteer:

- Welke taken vind je leuk
 - Welke taken gaan je goed af
 - Welke taken kosten je juist energie
- Kijk naar elkaars verdeling van taken en notities; wat valt op?

→ STAP 3

Welke **leuteltechniek** kan het werk voor iedereen leuker maken?

- Verken de technieken (gebruik deze tool voor inspiratie).
- Bepaal wat haalbaar is binnen de context van jouw school.
- Stem af met elkaar.
- Zoek de ruimte en wees creatief.

→ STAP 4

Breng in kleine stappen wijzigingen aan in het werkverdelingsplan. Experimenteer, probeer en deel je ervaringen:

- Kijk wat er wél kan.
- Leg ook wat vast wat er niet kan; bespreek dit, accepteer dit, of probeer met elkaar een oplossing te vinden.

“Door je werk slimmer te verdelen haalt iedereen meer uit zijn/haar talent!”

RUILEN

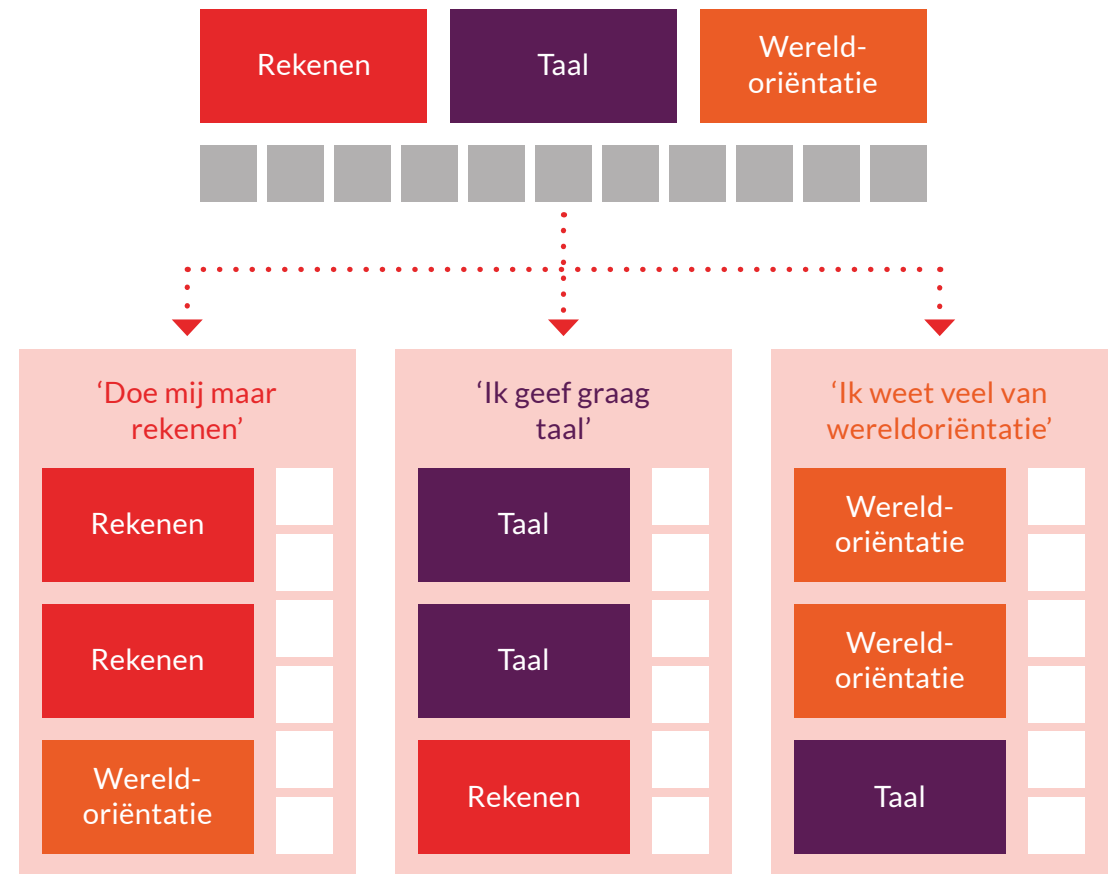

Wat houdt het in?

Taken ruilen betekent dat jij de taak van iemand overneemt en andersom. Dit doe je als jij bijvoorbeeld heel graag gymnastiek geeft en de ander liever muziek.

Kijk of je niet alleen 'kleine' taken kunt ruilen maar experimenteer ook eens met 'grote' taken zoals rekenen en taal. Denk ook niet alleen aan lestaak maar bijvoorbeeld ook aan taken als schoonmaken, oudergesprekken en roosteren van lessen.

Denk bij ruilen ook aan de zij-instromer

RUILEN

Wat houdt het in?

Taken ruilen betekent dat jij de taak overneemt en andersom. Dit doe je als jij bijvoorbeeld heel goed kunt tekenen en de ander liever muziek speelt.

Kijk of je niet alleen 'kleine' taken kunt ruilen, maar experimenteer ook eens met 'grote' taken zoals rekenen en taal. Denk ook niet alleen aan de taak, maar bijvoorbeeld ook aan taken zoals gesprekken met ouders, gesprekken en roosteren v

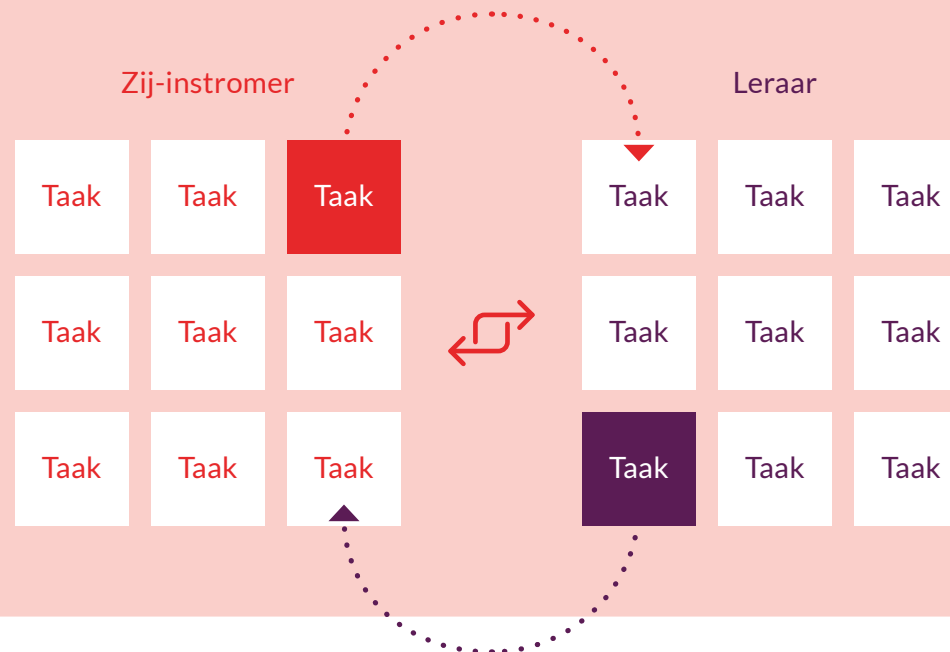
Denk bij ruilen ook aan de zij-

Denk bij ruilen ook aan de zij-instromer:

- De pedagoog
 - De consultant
 - De ambtenaar
 - Communicatieadviseur
- Etc.

Zij-instromers beheersen niet meteen alle taken die nodig zijn voor een leerkracht. Zij brengen wel vaak expertise mee waar een leerkracht weer wat van kan leren. Door het werk anders te verdelen word je als team sterker.

KNIPPEN

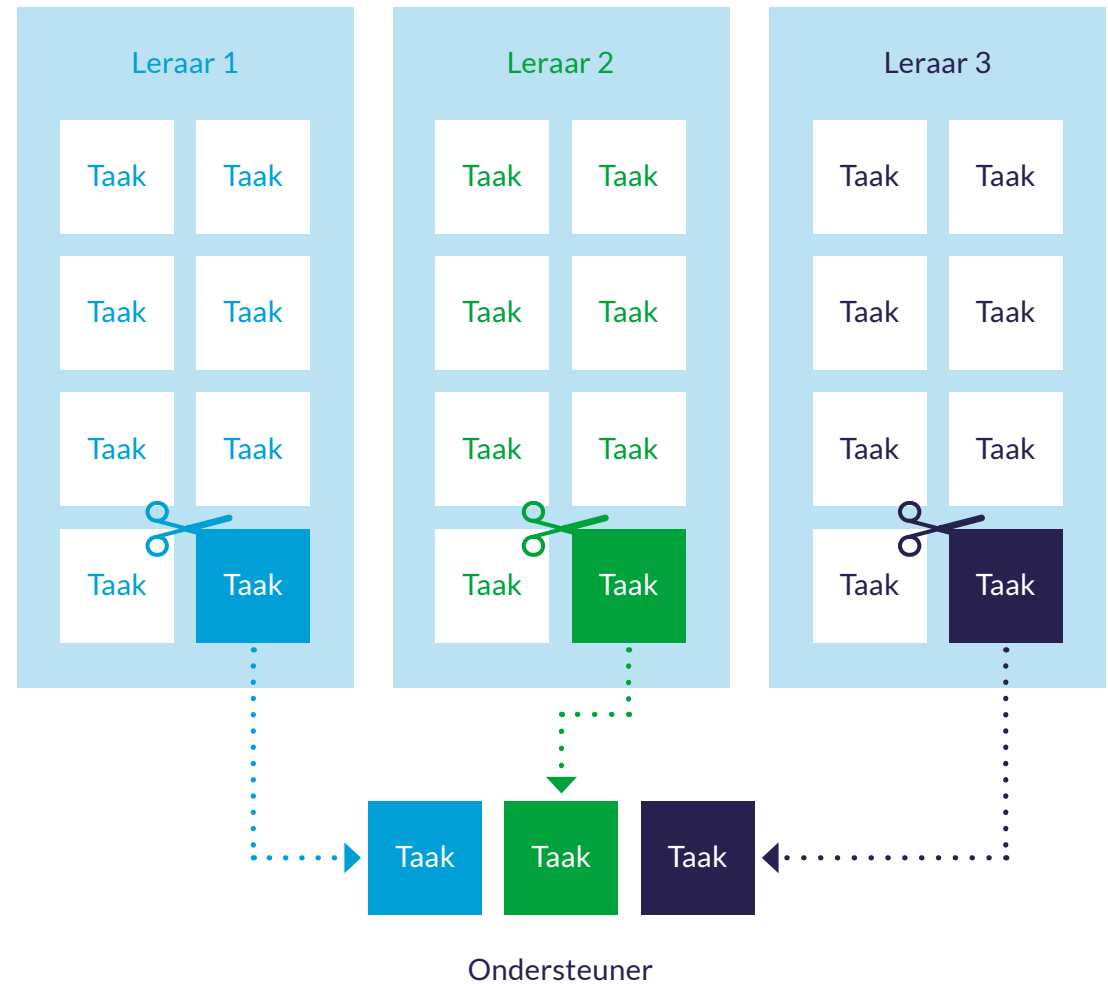
Wat houdt het in?

Bij het knippen van taken kijk je naar taken die los staan van het kernproces. Je kunt bijvoorbeeld denken aan de pleinwacht, het onderhoud aan de school, plannen van ouderavonden, etc.

Als je van alle leerkrachten deze taak 'afknipt' kun je iemand anders aanstellen om dit cluster voor zijn/haar rekening te nemen. Dit kunnen fulltime maar ook parttime banen zijn.

Je kunt ook denken aan taken die leraren nu uitvoeren maar waar anderen speciaal voor opgeleid zijn. Denk aan de vakleerkracht gymnastiek, handvaardigheid of een psycholoog of zorgverlener. Hierbij kun je ook andersom redeneren: zij-instromers hebben misschien niet alle kennis en vaardigheden die nodig zijn om een volwaardig leraar te zijn. Maar welke taken beheersen ze al wel? Zijn hier clusters en instroomprogramma's voor te verzinnen?

Benut knippen bijvoorbeeld voor...

KNIPPEN

Wat houdt het in?

Bij het knippen van taken kijk je naar het kernproces. Je kunt bijvoorbeeld de pleinvacht, het onderhoud aan de pleinvacht, etc.

Als je van alle leerkrachten deze taken wilt knippen, kun je iemand anders aanstellen om dit te doen. Dit kan op parttime banen zijn.

Je kunt ook denken aan taken die niet in de kern zitten, maar waar anderen speciaal voor zijn. Denk aan de vakleerkracht gymnasium, de vakleerkracht muziek of een psycholoog of zorgverlener. Je kunt ook andersom redeneren: zijn de leerkrachten misschien niet alle kennis en vaardigheden in huis om een volwaardig leraar te zijn? Zijn de leerkrachten in de instroomprogramma's voor te bereiden op deze taken?

Benut knippen bijvoorbeeld voor:

Benut knippen bijvoorbeeld voor:

De ondersteuner

- De conciërge
- De pleinvacht
- De overblijfskracht

De participatiewet

- De klassenassistent

De externe specialist

- De gymnastiekleraar
- De zorgverlener
- De muziekdocent
- De docent handvaardigheid
- De eventmanager

SPECIALISEREN

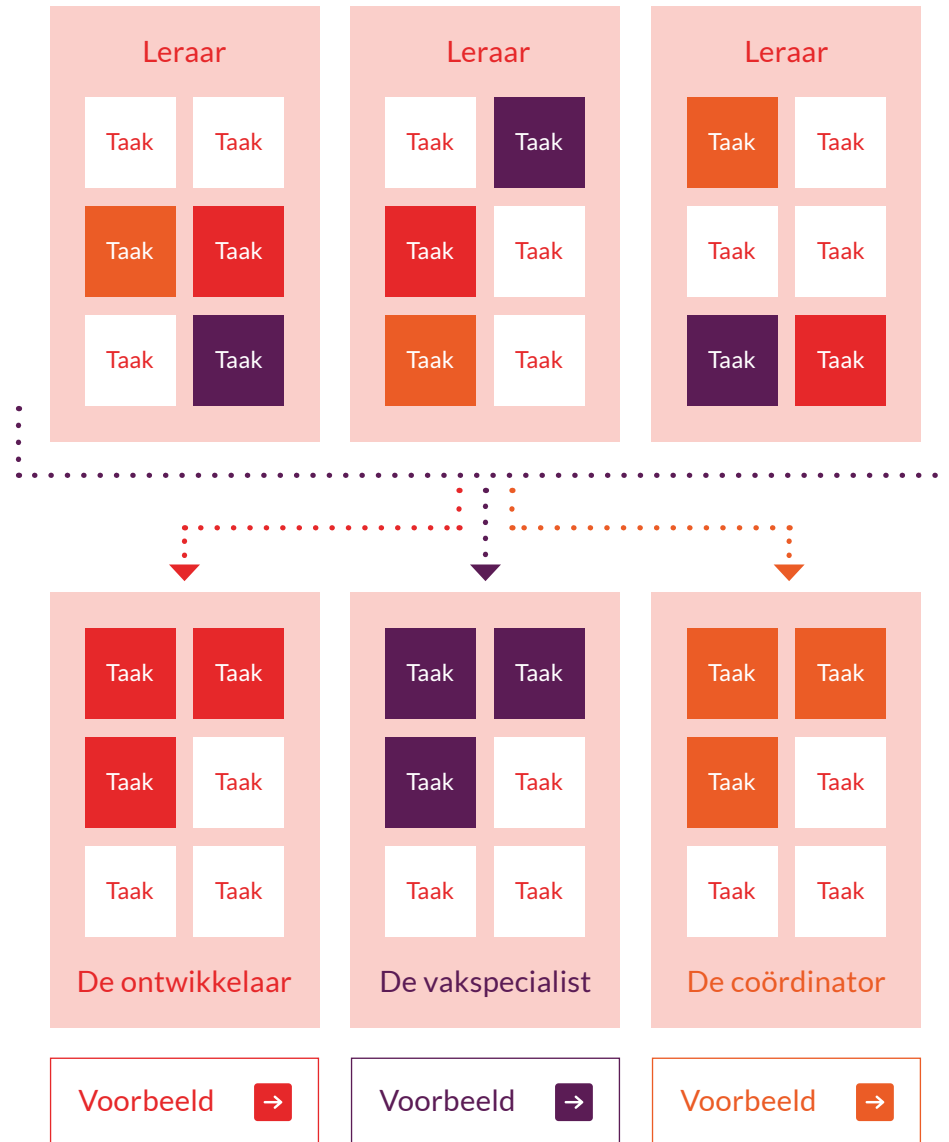

Wat houdt het in?

Een specialisatie kun je zien als een rol. Je concentreert je op het verder uitbouwen van taken waar je al goed in bent of taken die je heel leuk vindt om te doen. Je wordt dan een specialist op dit taakgebied.

Wat betekent het voor jouw takenpakket?

Je neemt taken over van je collega's die passen bij jouw rol. Zelf sta je de taken af die meer passen bij de rol van jouw collega's. Zo doe je wat past bij jouw talent en haalt jouw school het maximale uit de mensen.

SPECIALISEREN

Wat houdt het in?

Een specialisatie kun je zien als een focus op het verder uitbouwen van taken die je heel leuk vindt of taken die je heel leuk vindt dan een specialist op dit taakgebied.

Wat betekent het voor jouw taak?

Je neemt taken over van je collega's en neemt een andere rol. Zelf sta je de taken af die meer passen bij jouw collega's. Zo doe je wat past bij jouw school het maximale uit de taken die je krijgt.

Voorbeeld: De ontwikkelaar

'Ik vind het interessant om na te denken over de ontwikkeling van het onderwijs en hoe we veranderingen hierin kunnen toepassen op onze eigen school.'

Taken die hierbij horen:

- Bestudeert en analyseert maatschappelijke, pedagogische, didactische en vakmatige ontwikkelingen onder meer aan de hand van literatuur en onderzoek.
- Draagt bij aan de formulering van leer- en opvoedingsdoelen van de school, in onderlinge samenhang en voor één of meer leerjaren (doorlopende leerlijn).
- Voert hierover overleg met collega's, directie, ouders en specialisten en verwerkt de visie in didactische werkvormen en leeractiviteiten.
- Evalueert lesmethoden, lesprogramma's, didactische werkvormen e.d. en stelt deze bij.
- Is trekker/projectleider bij ontwikkel- of verbetertrajecten.
- Ontwikkelt daarbij beleidsvoorstellen en adviezen voor de school.
- Levert diverse bijdragen op het eigen vakgebied op bovenschoolsniveau.

SPECIALISEREN

Wat houdt het in?

Een specialisatie kun je zien als een focus op het verder uitbouwen van taken die je heel leuk vindt of taken die je heel leuk vindt dan een specialist op dit taakgebied.

Wat betekent het voor jouw taak?

Je neemt taken over van je collega's en neemt een andere rol. Zelf sta je de taken af die meer passen bij jouw collega's. Zo doe je wat past bij jou en jouw school het maximale uit de taken die je krijgt.

Voorbeeld: De vakspecialist

'Ik ben lerares en collega's vragen mij vaak hoe het mij lukt om steeds een andere taal te geven. Kan ik hier iets mee?'

Taken die hierbij horen:

- Je organiseert en regelt discussies rond dit onderwerp, bereidt het onderwerp voor in de vorm van discussie-notities of verbetervoorstellen en door het ontwerpen of bijstellen van toetsen, onderwijsmateriaal en coördineert de implementatie.
- Je bent het aanspreekpunt voor de collega's op de school.
- Treedt bij beleidswijzigingen, vernieuwingen en verbeteringen op als eerste aanspreekpunt, trekker en/of projectleider (schoolbreed).
- Maakt zich het onderwerp eigen door uitgebreide zelfstudie en ervaring en/of een master of vergelijkbaar niveau.
- Je zorgt voor de afstemming/integratie van lesspecialisme in aanverwante specialismen en je hebt ook een actieve rol bij de implementatie (schoolbreed).

SPECIALISEREN

Wat houdt het in?

Een specialisatie kun je zien als een focus op het verder uitbouwen van taken die je heel leuk vindt of taken die je heel leuk vindt dan een specialist op dit taakgebied.

Wat betekent het voor jouw taak?

Je neemt taken over van je collega's. Zelf sta je de taken af die meer passen bij jouw collega's. Zo doe je wat past bij jouw school het maximale uit de

Voorbeeld: De coördinator

'Ik vind het leuk om activiteiten te organiseren.

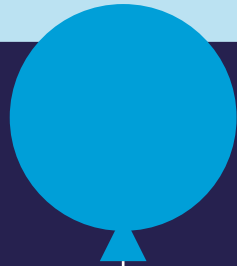
Op dit moment doe ik dit alleen voor de activiteiten in mijn eigen klas.'

Wat doe je dan?

- Ik neem de rol van coördinator op mij. Een coördinator coördineert alle werkzaamheden rondom een specifiek thema, bijvoorbeeld de activiteiten op school.
- Bedenkt activiteiten passend bij de ideologie van de school.
- Stelt een plan op en zorgt voor de organisatie en de uitvoering van de activiteit.
- Maakt een draaiboek voor de activiteit, zodat deze door anderen kan worden gebruikt.
- Stuurt eventueel als projectleider de projectgroep aan om de activiteit(en) te organiseren.

VERSIEREN

Wat houdt het in?

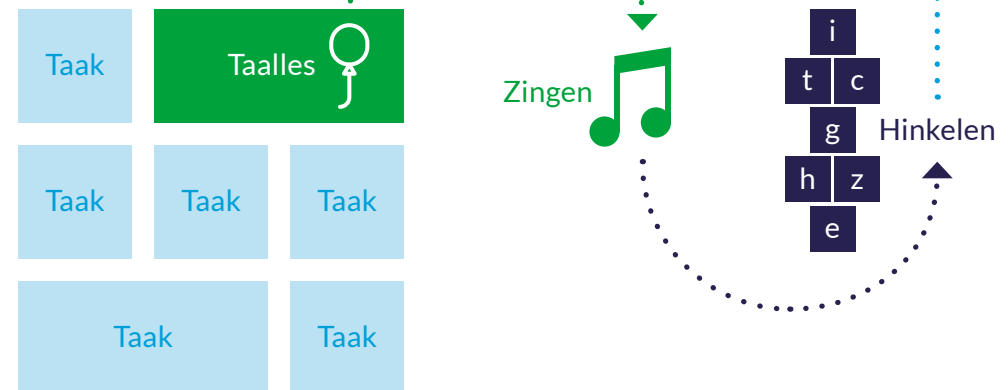
Soms zijn er taken waar iedereen maar weinig energie van krijgt. Probeer dan eens te kijken of je de context van de taak kunt veranderen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld lekkere muziek tijdens het schoonmaken; samen de administratie doen met iets lekkers bij de thee; wandelend overleggen in plaats van in een klaslokaal.

Ga op zoek naar manieren om de taak minder vervelend voor jezelf te maken.

Bij 'versieren' kun je ook denken aan variëren in de **manier waarop** je een taak uitvoert. Neem een taalles. Die kun je op verschillende manieren verzorgen. Letters en woorden kun je leren door ze uit een boekje over te schrijven maar ook door ze ...

- ... te zingen
- ... te boetseren
- ... te bouwen
- ... te hinkelen
- ...

Wat past bij jou?

VERROOSTEREN

Wat houdt het in?

Scholen hebben vaak vaste roosters. Een vorm van herorganiseren is het introduceren van continu-roosters. Bij het verder doorvoeren van anders organiseren kun je ook kijken of je combinaties kunt maken met bijvoorbeeld de buitenschoolse opvang, sportverenigingen of muziekscholen. Afleiding en zeker bewegen tussen de lessen door zorgt er voor dat kinderen voldoende lichaamsbeweging krijgen en zich goed kunnen blijven concentreren.

Een voordeel is ook dat leerkrachten tussen de lessen door tijd hebben voor taken die ze anders na afloop van de lessen moeten doen. Misschien dat je wel ouders kunt ontvangen overdag, of zelf even boodschappen kunt doen. Speel eens met de kansen die dit oplevert.

Schooltaken

08.00 u 15.00 u 15.00 u 18.00 u

Verroosteren

08.00 u 18.00 u

COMBINEREN

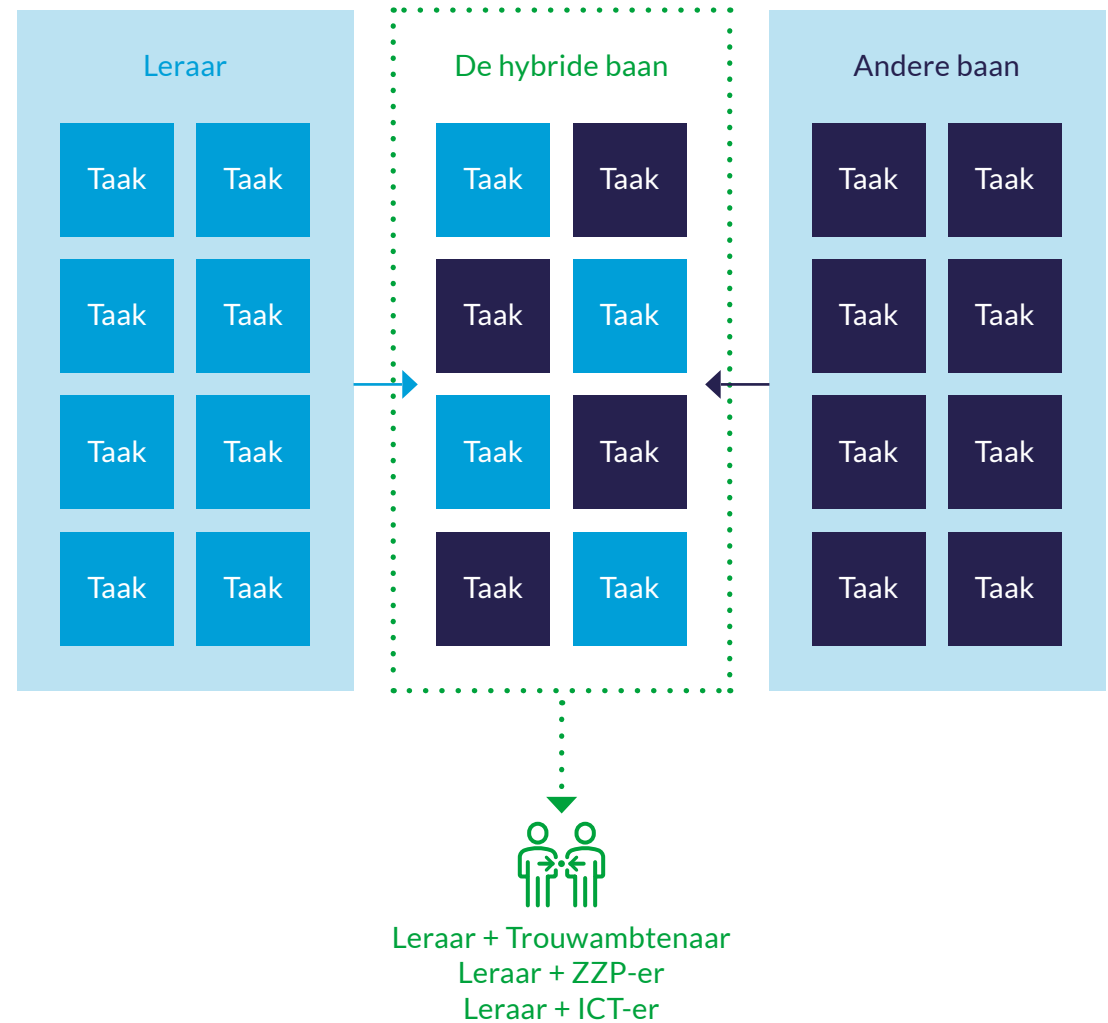
[Terug naar startpagina](#)

Wat houdt het in?

Mensen vinden vaak meerdere dingen leuk om te doen. Bij combineren voeg je het takenpakket van de leraar bij het takenpakket van een compleet andere functie. Denk aan een ambtenaar, bibliothecaris, consultant, brandweer.

Je creëert een hybride functie en zorg je voor afwisseling in je werk.

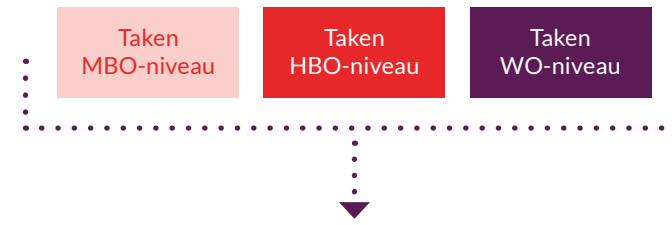
CLUSTEREN

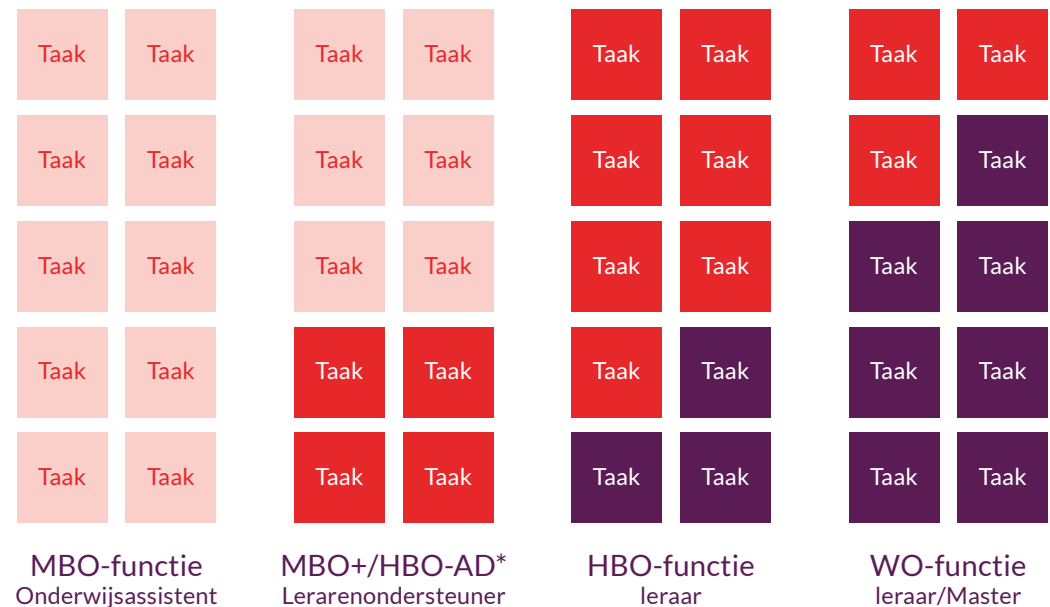
Wat houdt het in?

In een takenpakket kun je taken van verschillende niveaus onderscheiden. Je kunt kijken of je taken van een bepaald niveau bij elkaar kunt zetten waardoor je functieniveaus creëert.

Denk bijvoorbeeld aan taken die goed bij een MBO-er passen, taken voor een HBO-er en taken voor een WO-er. Op die manier kun je loopbaanpaden creëren.

Clusteren

*Associate Degree

Groeipad

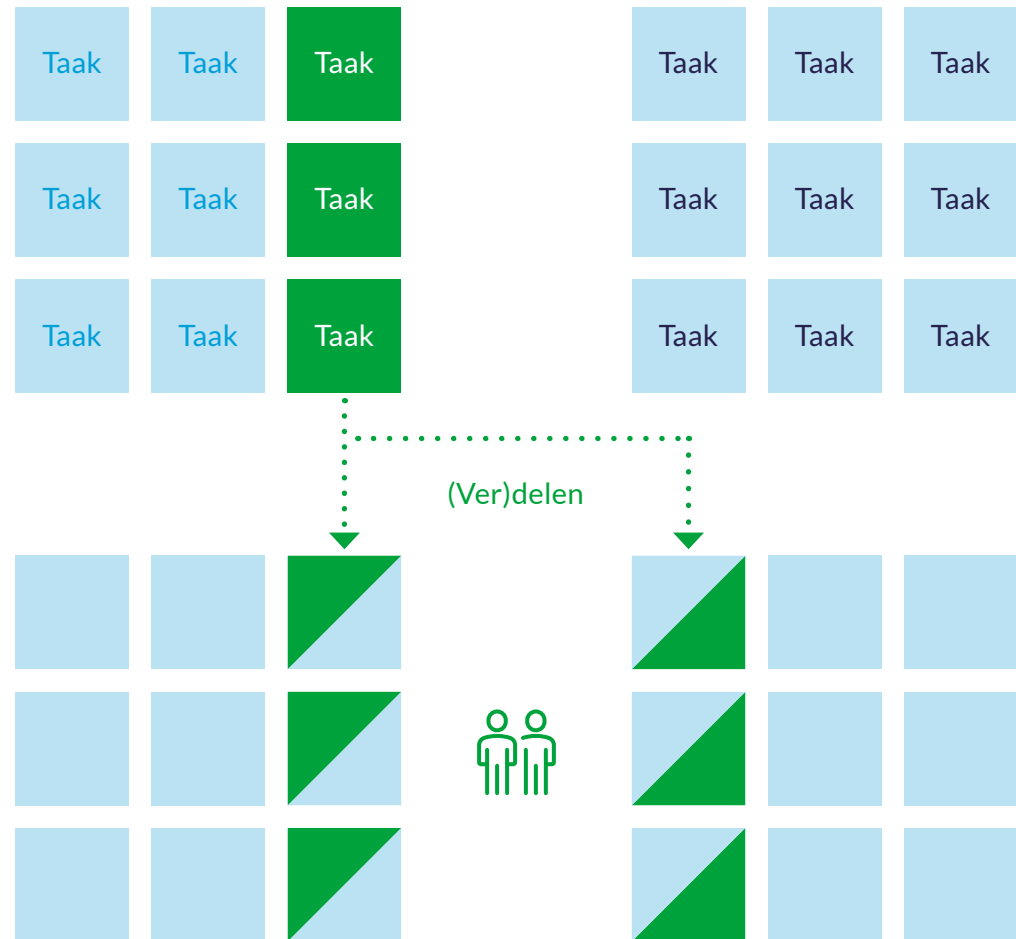
(VER)DELEN

Wat houdt het in?

Soms heeft iemand een taak die heel leuk of juist heel vervelend is. Door deze taak voortaan met z'n tweeën te doen, kun je de pijn verdelen of allebei plezier hebben aan deze taak. Je staat er niet alleen voor.

Door delen kun je ook iemand opleiden zodat meer mensen deze taak beheersen.

OVER DEZE TOOL

Deze tool is het eindresultaat van een ontwikkelgroep binnen het project Anders Organiseren. Zeven HR-professionals uit het primair onderwijs zochten onder leiding van Organisatieadviesbureau Berenschot naar een manier om het werk binnen het PO meer talentgericht te organiseren.

De uitwerking is gebaseerd op het gedachtegoed van Job Engineering. Een belangrijk startpunt voor Job Engineering is het beschouwen van banen als een verzameling van kleine en grotere kern- en bijtaken. Taken of taakclusters zijn van elkaar te onderscheiden omdat ze bijvoorbeeld verschillende kennis, vaardigheden of psychische/ fysieke vermogens van werknemers vragen, of omdat ze alleen of juist samen met anderen moeten worden verricht. Je kunt taken ook van elkaar onderscheiden op basis van de technologie of locatie die met verschillende taken gepaard gaat. Ook de bekende driedeling in ondersteunende, voorbereidende en uitvoerende taken is te maken¹.

Helemaal nieuw is het natuurlijk niet. Denk aan: functiedifferentiatie, passend werk creëren bij re-integratie of uitbesteden van werk. Het gebeurt allemaal al (lang). Wat we willen is ideeën geven om het werk voor medewerkers binnen het PO aantrekkelijker te maken.

1 Bron: TNO/NSvP (2014). Buiten de Gepade Banen: een X aantal baan-technieken voor een arbeidsmarkt op maat (Job Engineering Catalogus). Hoofddorp/Utrecht: TNO/NSvP